SAŽETAK NACRTA PRIJEDLOGA POLITIKA GO SDP-A ZAGREB 2020.-2030. „ZAGREB PAMETAN GRAD“

PAMETAN GRAD ZA PAMETNE LJUDE

KRATKI PREGLED

Kroz naredno razdoblje od deset godina Grad Zagreb, uz adekvatno upravljanje, ima mogućnost postati transparentan pametan grad, otvoren u razvojnoj komunikaciji prema svojim građanima, grad kvalitetnog življenja, grad koji će biti meka za okolne prijateljske gradove i uzor istima. Drugim riječima, Grad Zagreb ima potencijal postati prava europska metropola. Nizom mjera i aktivnosti opisanih u ovom nacrtu prijedloga politika, koje stavljamo na javnu raspravu, svim građankama i građanima Grada Zagreba dajemo mogućnost da već sada sudjeluju svojim idejama u budućem razvoju Grada Zagreba i ostvarenju zajedničkog cilja.

SAVJET GRADSKE ORGANIZACIJE SDP-A ZAGREB

Sažetak rješenja gradskih problema

SADRŽAJ

Zašto želimo upravljati Zagrebom? 1

Što je pametan grad? 1

Kako ćemo ga postići? 1

Pametni ljudi 1

- Obrazovanje 1
- Znanost i visoko obrazovanje 2
- Kultura 2

Pametno gospodarstvo 3

- Trostruka uzvojnica 3
- Otvorene inovacije 3

Pametna mobilnost 4

Pametan okoliš 4

- Cirkularna ekonomija 4
- Čist grad 4
- Zelen grad 5

Pametno življenje 5

- Siguran grad 6
- Kvalitetan život u gradu za svakoga 6
- Zdravstvo 6
- Socijalna zaštita i socijalna uključenost 7
- Sportski grad 8
- Mladi i mlade obitelji – temelj i snaga grada 8

Pametno upravljanje i transparentnost 9

- Financijska transparentnost planiranja i izvršavanja gradskog proračuna 9
- Pametno upravljanje 9
- Mjesna samouprava 9

Otvoren pametan grad 10

Naša stručnost i tim 10

Zašto želimo upravljati Zagrebom?

1. Rast urbane populacije jedan je od najvažnijih megatrendova suvremenog društva. *Želimo da ovaj rast koristi građanima!*
2. Kvaliteta života je osnovna društvena dimenzija koja osigurava slobodu pojedincu u skladu sa etičkim načelima. *Želimo povećati kvalitetu života građana!*
3. Mudrim upravljanjem kroz participaciju građana želimo osigurati održivi ekonomski rast i razvoj Grada Zagreba. *Želimo stvoriti Zagreb pametan grad (Smart City)!*
4. Kroz transparentno vođenje Grada Zagreba *želimo osigurati izmjene Generalnog urbanističkog plana poštujući zakone, mišljenje struke i volju građana!* Naslanjajući se na recentna zbivanja vezana uz donošenje izmjena GUP-a obvezujemo se, u slučaju realizacije istih, po našem dolasku na vlast, izmijeniti ih u najkraćem mogućem roku.

Što je pametan grad?

Koncept pametnog grada (Smart City) utkan je u politike EU. Kada grad održava ekonomski rast kroz participaciju građana u upravljanju (transparentnost), ulaganjem u ljudski i socijalni kapital, kao i suvremenim tehnologijama, tada možemo reći da se radi o pametnom gradu. Postoje mnogi sinonimi za ovaj pojam: Inteligentan grad, Grad znanja, Održiv grad, Digitalan grad, Eko grad itd. Kako god ga zvali on je zasnovan na dimenzijama: Pametni ljudi, Pametno gospodarstvo, Pametna mobilnost, Pametan okoliš, Pametno življenje i Pametno upravljanje i transparentnost. O svim ovim dimenzijama želimo progovoriti kroz ovaj Program.

Kako ćemo ga postići?

Pametni ljudi

Kvalitetno obrazovanje, besplatan vrtić svima, oblikovanje školskih kurikuluma, besplatni javni gradski prijevoz za učenike srednjih škola, osiguranje svih uvjeta za učenike s teškoćama, ojačanje kapaciteta u području inkluzivnog obrazovanja

Ulaganje u znanost i visoko obrazovanje

Provedba Strategije kulturnog i kreativnog razvitka Grada Zagreba, donošenje kriterija, financiranje, baština, povezivanje , umrežavanje, centar za umjetnost, kultura dostupna svima, opremljenost, suvremenost

Usmjereni smo na građane, želimo njihovu participaciju u svim ključnim procesima društva!

Obrazovanje

1. Usklađivanje infrastrukturnih, materijalnih i kadrovskih uvjeta unutar obrazovnog sustava u svrhu postizanja jednakih uvjeta odgoja i obrazovanja za sve korisnike sustava te optimalna razina pedagoškog standarda u svim odgojno obrazovnim institucijama na području Grada Zagreba. To uključuje:
   - dogradnju škola i prelazak u jednosmjenski rad
   - izgradnju potrebnog broja sportskih dvorana
   - obnovu objekata u sustavu odgoja i obrazovanja te rješavanje problema njihove sigurnosti i zdravstvene ispravnosti
   - opremanje odgojno-obrazovnih ustanova potrebnom didaktičkom opremom te osiguravanje prostornih uvjeta kako bi se omogućila kabinetska nastava
   - opremanje knjižnica
   - opremanje odgojno obrazovnih ustanova potrebnom informatičkom opremom, uz

uvođenje kvalitetne internetske mreže, te osiguravanje preduvjeta za kvalitetnu podršku, održavanje i brigu o opremi

2. Osiguravanje besplatnog vrtića za svu predškolsku djecu na području grada Zagreba

3. Osiguravanje sljedećih preduvjeta za sve učenike osnovnih škola grada Zagreba:

   - produženi boravak u školi za sve učenike od 1. do 4. razreda
   - organizirane cjelodnevne aktivnosti u školi, po završetku nastave, za sve učenike od 5. do 8. razreda
   - najmanje jedan besplatan topli obrok
   - uspostava sustava organiziranih sportskih aktivnosti u svim školama na području Grada Zagreba

4. Aktivno sudjelovanje u oblikovanju školskih kurikuluma u školama na području grada Zagreba, što uključuje:

   - kapacitiranje i educiranje stručnih timova za podršku školama
   - stvaranje inovativnih sadržaja izvannastavnih aktivnosti i kros-kurikularnih projekata kroz neposrednu suradnju sa školama
   - osiguravanje materijalne podrške potrebne za provođenje školskih kurikuluma

5. Osiguravanje besplatnog korištenja javnog gradskog prijevoza za sve učenike zagrebačkih škola

6. Uklanjanje prostornih prepreka u vrtićima, školama i učeničkim domovima i prilagodba prostora djeci i učenicima s teškoćama

7. Opremanje vrtića, škola i učeničkih domova specifičnom opremom nužnom za primjereno sudjelovanje djece i učenika s teškoćama u odgojno-obrazovnom procesu

8. Pružanje podrške odgojno-obrazovnim ustanovama i jačanje kapaciteta u području inkluzivnog obrazovanja:

   - osnivanje stručno-razvojnog centra (centar kompetentnosti) u području inkluzivnog obrazovanja
   - organiziranje rada mobilnih stručnih timova i uspostava koordinacijskog centra za koordinaciju njihovog rada
   - uspostava sustava kontinuirane podrške učiteljima u radu s djecom s teškoćama
   - kadrovsko jačanje stručnih timova u školama za pomoć u radu s učenicima s teškoćama

9. Organiziranje sustava cjeloživotnog obrazovanja na području grada Zagreba te pružanje kontinuirane podrške Centrima izvrsnosti

Znanost i visoko obrazovanje

1. Obnova prostora u ustanovama za visoko obrazovanje te znanstveno-istraživačkim ustanovama sredstvima iz EU fondova ili gradskog proračuna

2. Izgradnja funkcionalnog sveučilišnog kampusa, koji će objediniti različite fakultete, studente i nastavni kadar, te pratećih objekata

3. Osiguravanje dovoljnih smještajnih kapaciteta za učenike, studente i mlade znanstvenike u Gradu Zagrebu u cilju privlačenja studenata i stimulacije ostanka mladih ljudi

Kultura

1. Donošenje kulturne strategije, što će definirati potrebe u kulturi i umjetnosti Grada Zagreba za razdoblje od najmanje deset godina, a svaka sezona u svim djelatnostima će biti odgovor na tako artikulirane potrebe Grada

2. Zaštita hrvatske kulturne baštine: osnivanje Hrvatskog glazbenog muzeja, koji bi skladateljsku pokretnu baštinu ne samo čuvao, nego i omogućio da bude predstavljena javnosti

3. Upis skladateljske rukopisne ostavštine kao pokretnog kulturnog dobra u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske

4. Osnivanje Centra za umjetnost, u kojem bi se razvijala sustavna skrb za promidžbu najvrjednijih ostvarenja hrvatskih umjetnika bez obzira kojem području pripadali

5. Izgradnja multifunkcionalnog izvedbenog centra (Centra za izvedbene umjetnosti) kao prostora višestruke namjene

6. Poticanje međusektorske suradnje s organizacijama civilnog društva na području suvremene kulture i umjetnosti te učvršćivanje mreže kulturnih centara i nezavisnih udruga i organizacija

7. Otvaranje kulturnih hubova u prostorima koji pripadaju industrijskoj baštini ili su iz nekog razloga napušteni, koji se zatim daju na korištenje nezavisnim kulturnim organizacijama, samostalnim umjetnicima i kolektivima

8. Opremanje, obnova i digitalizacija prostora namijenjenih kulturi, npr. izgradnja druge pozornice Hrvatskoga narodnog kazališta

Pametno gospodarstvo

Trostruka uzvojnica, otvorene inovacije, hibridne organizacije, živi laboratorij

Trostruka uzvojnica

Suradnja gospodarstva s obrazovnom infrastrukturom grada često je otežana tradicionalnim odnosima dionika, ali i slabom distribucijom sredstava za poticanje ove suradnje. Gospodarstvo nailazi na sve veće zahtjeve tržišta i potrebu da poveća svoju konkurentnost. Grad posjeduje visok i neiskorišten potencijal da školske i visokoškolske institucije prate potrebe gospodarstva i time stvaraju održiv odnos. Istovremeno školstvo i znanost ne surađuju sa gospodarstvom. Osnovne odnose između Grada, gospodarstva i znanosti nazivamo trostrukom uzvojnicom. Upravo je ovdje najveća slabost, ne postoji ili je vrlo slabo iskorišten potencijal suradnje i harmoniziranja odnosa među dionicima.

Otvorene inovacije

Otvorene inovacije predstavljaju proces razmjene znanja organizacija (gospodarskih, znanstvenih) s okolinom, koji rezultira inoviranim proizvodima i uslugama. Gospodarstvo koje ima mogućnost efikasno razmjenjivati znanja sa sveučilištima i školama naš je cilj! Za ostvarenje takvog sustava potrebna je vizija grada, koja obuhvaća pomaganje dionicima iz trostruke uzvojnice da stupe u smislenu interakciju. Želimo ovo ostvariti kroz sljedeće mehanizme:

1. Organizacija trusta mozgova (*engl*. Think Tank) pri gradskom tijelu za razvoj Grada i odnosa dionika sastavljenog od skupine multidisciplinarnih (nepolitičnih) stručnjaka različitih profila, koji mogu artikulirati i predlagati strategije i politike harmonizacije odnosa između gospodarstva i znanosti i školstva
2. „Živi laboratorij“ (*engl*. Living Lab) na jednom ili više područja u Gradu, koji bi omogućavao da industrija i sveučilište u suradnji s građanima ko-kreiraju nove i inovativne proizvode u realnim, živim okolnostima
3. Pametna nabava, kojom Grad nabavlja rješenja a ne proizvode i usluge, uključuje lokalno gospodarstvo u raspravu i sudjelovanje u rastu grada na transparentan način
4. Hibridne organizacije (centri kompetencija) osnovane od strane relevantnih dionika: Grada, Sveučilišta i gospodarstva, kako bi omogućile efikasnu suradnju; ove organizacije su namijenjene jačanju zrelog gospodarstva i znanosti prije nego inkubiranju start-up kompanija, a koje su već zastupljene kroz organizacije kao što je ZICER
5. Poticanje obrazovnih programa i kurikuluma zasnovanih na potrebama gospodarstva; gospodarstvo treba kroz e-learning, cjeloživotno učenje i prakse biti kontinuirano uključeno u razvoj lokalnih ljudskih potencijala

6. Organizacija natjecanja u rješavanju stvarnih poslovnih problema bitnih za Grad među srednjoškolcima, studentima ili akademskim institucijama, čime bi mlade ljude i istraživače potaknulo na inovativnost i alternativni pristup rješavanju određenih gradskih problema; tim pristupom mogli bi se izbjeći skupi, dugotrajni ili namješteni natječaji za idejna rješenja

Pametna mobilnost

Master plan, metro, mostovi, garaže

Zagreb je loše povezan, tehnološki zastario u gotovo svim elementima transporta. Potrebna je:

1. Izrada novog Master plana prometa
2. Izgradnja metroa s dvije linije:
   - Jugozapad-sjeveroistok, koja bi okvirno išla od Prečkog, Španskog, Knežije, Jaruna, preko centra grada do Maksimira i Gornje Dubrave, te eventualno Sesveta
   - Sjever-jug, koja bi okvirno išla od Gračana (eventualno Markuševca ili čak Dubrave) preko Mihaljevca, Trga Bana Jelačića, Glavnog Kolodvora, Trnja, preko Save do Novog Zagreba i Buzina
3. Denivelacija željezničke pruge kroz grad, koja povezuje naselja od Podsuseda, Gajnica, Vrapča, Kustošije, dijela centra, preko Maksimira, Trnave pa sve do Sesveta te preuređenje Glavnog kolodvora
4. Uvođenje kvalitetnog i „pametnog“ prometnog sustava koji je integriran i povezan te ulaganje u biciklističku infrastrukturu sukladno donijetom Pravilniku o biciklističkoj infrastrukturi
5. Izgradnja 8 novih mostova u više faza (Most Novaki, Most Prečko, Most Jarun, Most Črnomerec (Lanište), Most Kajzerica, Most Bundek, Most Savica i Most Ščitarjevo). U prvoj fazi potrebno je predvidjeti izgradnju tri nova mosta na najkritičnijim dijelovima gradske prometne mreže, i to:
   - Most Bundek: smješten je u produžetku Ulice Savezne Republike Njemačke, te se nastavlja na rekonstruiranu ulicu Kruge i Strojarsku cestu
   - Most Jarun: smješten je u produžetku Petrovaradinske ulice, koja se nastavlja na Zagrebačku cestu, a drugi krak ide ulicom Oranice u smjeru Vrapčanske ceste. Ovaj most je predviđen sa zapadne strane jezera Jarun
   - Most Črnomerec: smješten je s istočne strane jezera Jarun, u produžetku nove prometnice koja će spajati Črnomerec i Ljubljanicu s Jarunom i dalje prema Laništu
6. Izgradnja podzemnih garaža ispod srednjoškolskog igrališta iza Mimare
7. Izgradnja manjih „kvartovskih" garaža
8. Uvođenje „Park & Ride" sustava: izgradnja velikih parkirališta na terminalima budućeg metroa na rubovima grada
9. Naplata parkinga u centralnom dijelu grada. Smatramo da cijelo područje Grada Zagreba ne smije biti parking zona.

Pametan okoliš

Cirkularna ekonomija, zeleni grad, čist grad, kompostane, deponiji

Cirkularna ekonomija

Cirkularna ekonomija ili kružno gospodarstvo je koncept koji je ugrađen u politike i okvire EU, a koji podrazumijeva opće smanjenje proizvodnje otpada po glavi stanovnika, recikliranje i ponovno korištenje na "najvećoj ostvarivoj" razini, postupno ukidanje potrebe odlaganja i obrade ograničeno na materijale koje nije moguće reciklirati. Ponovna uporaba proizvoda ili otpada ima pozitivne učinke na okoliš: sprječava onečišćenje voda, tla i zraka te štedi sirovine i energiju. Ovaj koncept naročito je bitan za naše politike Čist grad i Zeleni grad.

Čist grad

Zalažemo se za:

1. Definiranje lokacije centra za gospodarenje otpadom nakon provedene široke javne rasprave uz uvjet da je locirana na industrijskom ili nenaseljenom području na rubu grada ili izvan administrativnih granica Grada Zagreba.

2. Primjenjivanje najsuvremenijih svjetskih rješenja za obradu otpada te korištenje sredstava namijenjenih za provedbu Europskog zelenog plana čime ćemo omogućit trajno zatvaranje i potpunu sanaciju odlagališta Jakuševec, čije će se brdo nastalo višedesetljetnim odlaganjem otpada pretvoriti u atraktivan park i rekreacijsku zonu, kao što se to već odavno radi u razvijenim zemljama Europe i svijeta.

3. Primjenjivanje najstrožih europskih i svjetskih normi pri čitavom procesu postupanja s rezidualnim komunalnim otpadom uz apsolutnu transparentnost prema građanima i nevladinim ekološkim udrugama uz poštivanje pravne regulative RH i EU, kao i smjernica iz novog Europskog zelenog plana.

4. Izgradnju kompostane koje neće biti u blizini rezidencijalnih dijelova grada.

5. Rješavanje naplate usluge zbrinjavanja komunalnog otpada za Grad Zagreb primjenom modela naplate prema stvarnoj količini komunalnog otpada mjerenoj u kilogramima - prema PAYT principu građanin plaća onoliko koliko i zagađuje

6. Sukladno obvezama iz državnog plana gospodarenja otpadom RH, Hrvatske vode trebaju u 2020. godini donijeti Akcijski plan za otpadni mulj. Javnom prezentacijom iz srpnja 2019. godine, održanom u prostorijama Hrvatskih voda, predstavljeno je da će se Planom, kao preferencijalni put u gospodarenju otpadnim muljem, za područje Grada Zagreba, predložiti rješenje. SDP Zagreb će primijeniti rješenje koje bi slijedilo najbolje europske i svjetske prakse te projekt zbrinjavanja mulja u Zagrebu uključiti u projekte Europskog zelenog plana.

Zelen grad

1. Projekt Zagreb Green City uključuje:

   - povećanje broja zelenih površina prenamjenom napuštenih objekata, npr. industrijskih i poslovnih površina
   - postavljanje krovnih i vertikalnih vrtova putem subvencija graditeljima stambenih objekata
   - obnova postojećih zgrada s ravnim krovovima: ugradnja solarnih panela i zelenih vrtova na krovove tih zgrada
   - ozelenjivanje gradskih fasada s ciljem smanjivanja efekta toplinskih otoka
   - uređivanje javnih parkova i šumaraka za odmor, opuštanje i rekreaciju građana
   - planska sadnja drveća u svrhu smanjenja temperature i zagađenosti zraka te poticanja fizičkog i mentalnog zdravlja građana
   - ozelenjivanje linijskih prostora uz prometnice u svrhu upijanja štetnih emisija plinova i buke
   - ozelenjivanje postojećih mostova i prometnica te postavljanje solarnih panela na iste
   - sprječavanje preizgrađenosti kvartova nauštrb zelenih površina
   - sprječavanje uništavanja vrijednih zelenih površina poput Hipodroma
   - donošenje GUP-a po proceduri i u suradnji sa strukom i građanima

2. Preseljenje botaničkog vrta na područje današnjeg Hipodroma

3. Proširenje zoološkog vrta

Pametno življenje

Kvaliteta života, sigurnost, komunalna infrastruktura, zdravstvo, socijalna zaštita i socijalna uključenost, sportski grad, mladi i mlade obitelji

Siguran grad

1. Izrada i usvajanje nove Strategije urbane sigurnosti, koja će prepoznati važnost koordiniranog i sveobuhvatnog pristupa u borbi protiv suvremenih sigurnosnih prijetnji uz naglasak na prevenciji i mehanizmima učinkovitog upravljanja rizicima
2. Usvajanje Akcijskog plana provedbe, u kojem je potrebno precizno definirati ovlaštena tijela, njihove nadležnosti, rokove za djelovanje, sustav kontrole uz predviđene sankcije u slučaju propusta ili nečinjenja

Kvalitetan život u gradu za svakoga

1. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja postiže se:
   - profesionalizacijom i transparentnim upravljanjem gradskim komunalnim društvima i pripadajućom infrastrukturom
   - donošenjem obvezujućih strategija razvoja, mjera i operativnih planova s jasno definiranim ciljevima
   - pristupom dovoljnoj količini zdravstveno ispravne vode svim građanima Grada Zagreba (trenutno 8% građana nema pristup istoj)
   - rekonstrukcijom dotrajalog sustava vodoopskrbe i odvodnje
   - izborom Uprava komunalnih društava provedenim temeljem jasno propisanih kriterija o znanjima i vještinama menadžmenta i potrebnom radnom iskustvu
   - provođenjem reizbora menadžmenta isključivo temeljem ostvarenih poslovnih rezultata
2. Izgradnja mreže česmi pitke vode te njihovo postavljanje na javnim mjestima i trgovima, kako bi pitka voda bila u svakom trenutku dostupna građanima Grada Zagreba
3. Natkrivanje tržnica (polunatkrivanje ili potpuno natkrivanje) u svim gradskim četvrtima u skladu s iskazanim interesom građana dobivenim putem javnih rasprava
4. Obnova dotrajalih fasada u Gradu Zagrebu: dugogodišnje kontinuirano ulaganje za što će biti osiguravana sredstva iz EU fondova i gradskog proračuna
5. Prenamjena i revitalizacija objekata industrijske baštine u Gradu Zagrebu, koji su trenutno oronuli, a važni su za prošlost Grada (industrije, radništva, proizvodnje):
   - ciglana na Črnomercu
   - blok Badel
   - industrijski sklop strojarnice ugarske državne željeznice (tvornica željezničkih vagona Janko Gredelj)
   - tvornica Nada Dimić
   - tvornica svile Kraljevska zemaljska Bubara
   - Kraljevska ugarska tvornica duhana na bloku Klaićeve i Jagićeve
   - cementara Prigornica
6. Plasiranje certificiranih prehrambenih proizvoda domaćih proizvođača putem korisnika usluge prehrane za koje se novac izdvaja iz gradskog proračuna (vrtići i osnovne škole, bolnice, pučke kuhinje)

Zdravstvo

1. Unaprjeđenje organizacije rada zdravstvenih ustanova i zdravstvene zaštite u Gradu Zagrebu:
   - reorganizacija funkcioniranja sustava hitne medicinske pomoći (bolničke i vanbolničke), uz ponovno uvođenje dežurstava na nivou primarne zdravstvene zaštite (Domovi zdravlja)
   - izgradnja novog suvremenog bolničkog objekta (Sveučilišna bolnica u Blatu/Nacionalna dječja bolnica) te kompleksa Termi Zagreb u neposrednoj blizini budući da se na tom prostoru nalaze jaki termalni izvori. Spomenuta lokacija Blato obavezno bi bila povezana metro linijom, a po gradnji mosta Jarun s

obližnjim SRC Jarun čini veliku zdravstveno-sportsko-rekreacijsku cjelinu
- korekcije prostora i opreme zdravstvenih ustanova
- uravnoteženje zdravstvenih potreba i kapaciteta zdravstvenih ustanova

2. Unapređenje zdravlja i kvalitete života starijih osoba u Gradu Zagrebu:

   - izrada dokumenta o zdravstvenim potrebama starijih osoba u Gradu Zagrebu
   - uključivanje osoba starije životne dobi u društvene aktivnosti (naglasak na dodatni razvoj i proširenje djelatnosti Službe za javnozdravstvenu gerontologiju pri Nastavnom zavodu za javno zdravstvo „dr. Andrija Štampar“)

3. Unapređenje palijativne skrbi za kronično bolesne osobe:

   - razvoj institucionalne palijativne skrbi te proširenje postojećih kapaciteta
   - povećanje broja koordinatora za palijativnu skrb i mobilnih multidisciplinarnih timova
   - izgradnja novih suvremenih bolničkih objekata

Socijalna zaštita i socijalna uključenost

Socijalna zaštita, međugeneracijsku solidarnost i osobe s invaliditetom opisana je kroz tri prioriteta:

1. Poboljšanje socijalne uključenosti osoba s invaliditetom te ostalih marginaliziranih društvenih skupina:

   - osiguravanje adekvatne skrbi u zajednici za djecu s teškoćama i odrasle osobe s invaliditetom putem većeg broja dnevnih centara i stanova za život te senzibilizacijom javnosti
   - osiguravanje pristupačnosti objektima osoba s invaliditetom uz obvezu poštivanja univerzalnog dizajna pri gradnji novih javnih objekata te financijskih sredstava za poboljšanje mobilnosti
   - osiguravanje integracije djece s teškoćama u razvoju u redovne predškolske i školske institucije građene prema standardima i uz zapošljavanje potrebnih stručnjaka i asistenata
   - poboljšanje položaja beskućnika uz povećanje smještajnih kapaciteta te edukaciju za određene tražene poslove na tržištu rada uz osiguranje privremenog smještaja
   - poboljšanje položaja Romske nacionalne manjine uz senzibilizaciju javnosti te obrazovanje odraslih i poticaje za zapošljavanje
   - prevencija ovisnosti, koja treba početi već u osnovnoj školi zapošljavanjem socijalnih radnika, te putem aktivnosti na lokalnim razinama u suradnji s nevladinim sektorom
   - poboljšanje položaja azilanata putem učenja hrvatskog jezika, programa volontiranja i osposobljavanja kako bi se povećale njihove šanse za integraciju

2. Povećanje dostupnosti skrbi za starije osobe i poboljšanje njihove kvalitete življenja:

   - definiranje pravednijeg sustava potpora za starije građane kroz kvalitetno utvrđivanje cenzusa
   - uvođenje vaučera za subvenciju smještaja u domovima za starije bez obzira na osnivača doma te uz prethodnu standardizaciju usluga
   - omogućavanje ostanka funkcionalno neovisnih osoba u vlastitim stambenim prostorima uz osiguranje usluga neophodnih za njihovo normalno funkcioniranje
   - povećanje smještajnih kapaciteta za smještaj i skrb oboljelih od Alzheimera i drugih demencija

3. Skrb o ratnim veteranima:

   - Poboljšanje organizacije i efikasnosti već postojeće infrastrukture, institucija i

programa skrbi, koji se provode temeljem postojećih zakonskih obveza

- Uvođenje programa resocijalizacije, prekvalifikacije i dokvalifikacije s ciljem bržeg uključenja veterana u svijet rada i društveni život zajednice u kojoj žive
- Daljnji razvoj programa Veteranskih zdravstvenih centara (braniteljske bolnice) u cilju poboljšanja pružanja zdravstvene skrbi
- Jačanje veteranskih udruga na području Grada Zagreba programski i financijski, s posebnim fokusom na socijalne i sportske programe i aktivnosti

Sportski grad

1. Izrada registra svih sportskih objekata u Gradu Zagrebu s podacima o građevini, vlasništvu, upravljanju ili zakupu te ukupnim prihodima i rashodima tog objekta u svrhu transparentnog upravljanja objektima

2. Zabrana davanja u zakup sportskih površina i objekata/terena namijenjenih rekreaciji građana Grada Zagreba fizičkim osobama

3. Osnivanje fonda za održavanje i izgradnju objekata namijenjenih rekreaciji građana Grada Zagreba, kojim će upravljati vijeća gradskih četvrti

4. Revizija trenutnog financijskog upravljanja i kontrola s ciljem poboljšanja financijskog upravljanja i odlučivanja radi postizanja općih ciljeva

5. Preraspodjela novčanih sredstava kako bi se osigurala sredstva za financiranje školskih sportskih dvorana unutar kojih djeluju manji sportski klubovi iz različitih sportova, koji treniraju najmlađe dobne skupine osnovnoškolske djece

Sportski projekti

1. Izgradnja mreže vježbališta na otvorenom u svrhu poticanja građana svih dobnih skupina na besplatno aktivno bavljenje sportom

2. Izgradnja mreže otvorenih bazena na rubnim dijelovima grada u svrhu provođenja sportsko-rekreativnih sadržaja u ljetnim mjesecima za sve građane koji nisu u mogućnosti provesti godišnji odmor na nekoj od destinacija na moru

3. Izgradnja mreže atletskih krugova s pripadnim vježbalištima za ostale atletske sportove kako bi se omogućio razvoj rekreativnog sporta u Gradu Zagrebu

4. Izgradnja i poboljšanje biciklističke infrastrukture te razvoj sustava korištenja javnih bicikala

5. Izgradnja sportsko-rekreacijskog centra na području trenutnog odlagališta komunalnog otpada kao projekt sanacije i revitalizacije Jakuševca

6. Preseljenje Hipodroma na adekvatno područje u gradskoj četvrti Brezovica

7. Izgradnja 2 nove skijaške staze na sjevernim obroncima Medvednice blizu Sljemena bez krčenja na temeljima starih zapuštenih staza
8. Izgradnja 2 nove pripadajuće sjedežnice na sjevernim obroncima Medvednice blizu Sljemena

Mladi i mlade obitelji – temelj i snaga grada

1. Potpora kvalitetnoj društveno-političkoj participaciji i kritičkom promišljanju mladih

   - sustavno informiranje, edukacije i radionice o načinima aktivne participacije mladih u društvu
   - aktivno praćenje i podrška Grada u realizaciji programa mladih
   - potpora u stvaranju samoodržive i prepoznatljive mreže aktivnosti u svrhu autonomnog djelovanja mladih

2. Jačanje kompetencija mladih u područjima koje su od važnosti i interesa za Grad Zagreb:

   - obrazovanje mladih kroz školske izvannastavne programe uz podršku Grada

- izvanškolske aktivnosti mladih i njihovo vrednovanje u vidu priznanja, nagrada, bodova ili subvencija
- povećanje broja stipendija, posebice za strukovne programe od interesa za Grad
- sufinanciranje pohađanja edukacija i radionica za mlade u svrhu poticanja cjeloživotnog obrazovanja
- podrška pri zapošljavanju i izboru budućeg zanimanja kroz programe umrežavanja učenika, studenata, profesora i poslodavaca, kojima mladi mogu dobiti uvid u stanje na tržištu rada i preferencije poslodavaca
- poticanje poduzetničkog duha mladih kroz razna natjecanja, što rezultira inovativnim rješenjima i alternativnom pristupu rješavanju određenih gradskih problema

3. Socio-demografska platforma s ciljem osiguravanja visoke kvalitete života mladim obiteljima:

   - bolja regulacija programa roditelj-odgojitelj, jer trenutno sve veći broj djece ne pohađa vrtić, a roditelji se teško vraćaju na tržište rada
   - izdvajanje sredstava za izgradnju i uređenje gradskih vrtića te sufinanciranje pohađanja kroz jasno definirane pragove financijskih primanja za besplatan upis u vrtić
   - pomoć u stambenom osamostaljivanju mladih kroz npr. sufinanciranje dijela troškova mjesečnih računa, aktivnim posredništvom u nalasku stanova za prodaju, gradskim jamstvima za izgradnju novih sadržaja

4. Unaprjeđenje programa zdravlja mladih kroz mrežu centara za zdravlje mladih lociranima na barem četiri lokacije u gradu: centar grada te istočni, zapadni i južni dio grada

5. Osiguravanje brzog i kvalitetnog noćnog javnog prijevoza, što utječe na siguran noćni život mladih

   - uvođenje posebnih noćnih linija ZET-a (npr. minibusa) po cijeni standardne noćne autobusne karte isključivo za pripadnice ženskog spola radi povećanja sigurnosti žena

Pametno upravljanje i transparentnost

Financijska transparentnost, nagrađivanje uspješnosti, uređenje mjesne samouprave

Financijska transparentnost planiranja i izvršavanja gradskog proračuna

Jedino financijski pismeni i informirani građani mogu pratiti vođenje gradskog proračuna i da li ono ispunjava njihove potrebe i očekivanja. Na taj način mogu neizravno, preko djelovanja gradskih zastupnika, donositi odluke i sudjelovati u razvoju svog grada. U tom smislu zalažemo se za:

1. Povećanje razine financijske transparentnosti u vođenju gradskog proračuna, što podrazumijeva jednostavan pristup ključnim i ažurnim informacijama vezanim uz prihode i rashode Grada Zagreba na npr. web stranicama Grada

2. Povećanje razumljivosti proračuna Grada Zagreba za sve građane, što podrazumijeva jasan i jednostavan način iznošenja relevantnih financijskih informacija, koji će građanima omogućiti kvalitetnije praćenje kako se i u kojoj mjeri sredstva prikupljaju i namjenski troše

Pametno upravljanje

1. Nagrađivanje uspješne suradnje između poduzeća i akademskih institucija putem subvencija, novčanih nagrada i sl.
2. Penaliziranje nekorištenja građevinskih parcela i objekata, koji nagrđuju izgled Grada Zagreba

Mjesna samouprava

1. Decentralizacija Grada Zagreba i cjelovito preispitivanje ustroja mjesne samouprave s ciljem vraćanja izvornih ovlasti

2. Prilagođavanje načina funkcioniranja gradskih upravnih tijela i javnih službi postojanju gradskih četvrti i mjesnih odbora u pogledu obavještavanja o pitanjima od interesa te ažurnog reagiranja na inicijative i prijedloge građana

3. Kadrovsko, organizacijsko i materijalno-tehničko jačanje gradskog ureda za mjesnu samoupravu s ciljem kvalitetnog i stručnog opsluživanja i praćenja sustava mjesne samouprave

4. Kontinuirano, temeljito i objektivno informiranje javnosti o ustrojstvu i funkcioniranju te aktivnostima mjesne samouprave

5. Regulacija gradskih propisa s ciljem omogućavanja pravilne i transparentne raspodjele proračunskih sredstava gradskim četvrtima i mjesnim odborima za financiranje lokalnih projekata

6. Analiza broja gradskih četvrti i mjesnih odbora te članova vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora u svrhu reorganizacije i optimizacije ustroja mjesne samouprave te smanjenja financijskih troškova

Otvoren pametan grad

Međunarodna suradnja, suradnja s udrugama civilnog društva

1. Stvaranje vlastite inačice „pametnog grada“, uz ugodniji prostor za život, sigurnije javne prostore, učinkovite resurse te zadovoljne i sretne građane, a inspiraciju pronaći u dobrim praksama prijateljskih gradova, posebice Beča, Amsterdama, Barcelone i Kopenhagena

2. Izrada i provođenje kvalitetnog programa međunarodne suradnje kroz međunarodne organizacije kao što su METREX (engl. *Network of European Metropolitan Regions and Areas*), koje okuplja europske metropolitanske regije, i AER (engl. *Assembly of European Regions*), koja je najveća neovisna mreža regionalnih vlasti u Europi, čime se otvaraju nove prilike za grad na području gospodarstva, kulture, razmjene ideja i prikupljanja iskustva

3. Podrška aktivnostima te razvoj suradnje i neprekidan dijalog s udrugama civilnog društva i sindikatima temeljen na otvorenosti u razmjeni mišljenja, iznimno pažljivom slušanju te međusobnom uvažavanju, kako bismo uz vladavinu prava osigurali razvoj demokracije u društvu

Naša stručnost i tim

Ovaj je Nacrt prijedloga politika izradila skupina stručnjaka i znanstvenika okupljenih oko ideje Zagreba kao pametnog grada. To su ljudi koji su članovi Stručnih savjeta Gradske organizacije SDP-a Zagreba, ali i eksperti koji nisu članovi stranke. Činjenica da smo sposobni okupiti ne samo naše članove već i one koji u dobroj vjeri žele kvalitetniji život u Gradu, govori u prilog da ovaj Program već primjenjujemo.

U izradi Nacrta prijedloga politika sudjelovalo je 10 doktora znanosti iz različitih područja te brojni magistri znanosti i inženjeri, kao i iskusni menadžeri iz područja gospodarstva i javne uprave. Kao uvod u pisanje ovog Nacrta obavljen je niz konzultacija i rasprava s vrlo istaknutim znanstvenicima i stručnjacima iz područja razvoja koncepta pametnog grada.